

פרשת קדושים

כי אם לשארו הקרב אליו וגו' \ לה יטמא (כא, ב-א)

ובתו"כ, לה יטמא, על הודאי מטמא ואינו מטמא על הספק.

ובמשך חכמה הק' מה הוצרך למיעוט, הא מהיכי תיתי שיוכל לעבור מספק באיסור טומאה, ומ"ש משאר איסורים שבתורה שספיקם לחומרא.

ותי' דהתורת כהנים ממעט באופן שהספק הוא שמא היתה לאיש או שמא נתארסה, אע"ג דיש לאוקמי על החזקה דלא נבעלה לאיש או לא נתארסה, בכ"ז אינו מטמא. ולפ"ז גדר המיעוט דלה יטמא הוא, היינו דהיתר טומאה לאשתו הוה רק באשה ודאית, וכשאינן ודאי אף שאיכא חזקה אסור לו להטמא.

ונראה, דלכאורה יש לדון בזה, דהרי לענין פסלות הא מוקמינן החזקה דחזקת כשרות וכשירה, וא"כ אמאי שלא יהי' מכוח זה הוחזק דפועל כבירור גמור ה"נ לענין טומאה (יעוין בשב שמעתא). ובתורת כהנים גופיה כתב דמאביו מרבה מיניה, ממה דהקדים הכתוב אם לאב דאפילו רק אביו מוחזק איכא היתר הטומאה.

ובביאור הדבר י"ל, דדין הטומאה לא נולד ממצב כשרותה, וע"כ לא שייך הך הוחזק לכך, דרק אם הי' בא בתוצאה מהדין פסלות שחל עלי', הי' שייך דין הוחזק מה שהוחזקה בכשרותה, (ויש לדון אם כבר הוחזק לגבי פסלות אם כבר מהני לגבי ספקות אחרים), וכמו לענין מלקות דהחיוב המלקות בא מהאיסור שחל עלי', ואם הוחזק הדבר באיסורו הוי כבר מצב ודאי דחפצא דאיסורא עלי' ומתחייב במלקות, אכן הדין היתר טומאה נלקח מדין מיוחד שצריך שתהי' אשה מיוחדת לו, וא"כ הרי"ז ספק בפני עצמו שלא הי' כאן הוחזק לגביו. ונמצא דאף לענין הלקיחה מותר לו לקחתה אבל לענין טומאה שאני.

אמנם לפ"ז יקשה בעיקר דברי המשך חכמה דלכאורה מהו האפשרות להעמיד בטר חזקה, דזה שפיר בהיכי תימצא דהיתה לאיש, א"כ שייך שפיר החזקה דחזקת הגוף שלא נבעלה, אבל שמא נתארסה הרי החזקה לזה יכול להיות רק חזקת כשרות, ולכאורה לענין ההיתר הכא בטומאה לא תלוי כלל בדין כשרותה, אלא דין מיוחד דלה יטמא, וכמו שהוכחנו דלכך אין דין הוחזק בכשרותה שהי' פועל כאן היתר גמור, וא"כ מהו כוח החזקה לענין ספק המציאות, וממנפ"ש דא"כ הרי שיהיני כאן דין הוחזק.

וצ"ל דזה גופא ילפינן מלה יטמא, דהיתר הטומאה הוה בדוקא לאשתו המיוחדת לו, ורק מחמת כן לא מועלת חזקת כשרותה דלא תליי' בכשרות, וכן ממילא דאין הוחזק, אלא דבעי מציאות ודאי אשתו.

(

מקור: רבי חיים שלמה ליבוביץ שליט"א